

Dimissionstale Midtfyns Gymnasium 28/6 2024

Kære studenter

Nu er I her. Nu er I nået til afslutningen. Nu er I kommet igennem 3 år med lektier, fag, opgaver, fremlæggelser, eksamener. Også 3 år med fester, kys, venner, fællesskab.

På den anden side af i dag venter der et helt nyt liv for jer. Der kommer en ny frihed – men der kommer også et nyt ansvar. I skal selv definere jeres dage, I skal selv strukturere. Der er ikke noget med fast skema fra kl. 8.10 -15.15.

Der er ikke en klasselærer, som er opmærksom på, om I kommer i skole og er deltagende. Der er ingen Pia i administrationen eller Ivan og Jesper på pedelkontoret. Nu er det op til jer. Den frihed og den helt åbne fremtid – den kan godt skræmme. Man kan blive nervøs og usikker på, hvad der nu skal ske. Og man kan være overbevist om, at alle andre har styr på deres liv. Det er bare mig, der ikke ved, hvad der skal ske, og hvad jeg vil.

Bare jeg havde vidst

Da jeg så dig sidst

At du havde mistet troen på at du ku' finde vej

Så ku' jeg have sagt at der er mange andre ligesom dig.

Er der det?

Sådan synger Minds of 99 – sangen tematiserer den usikkerhed, som jeg ved, mange af jer kender til. I har selv fortalt mig om det – både når I har været

lidt ekstra snakkesalige til festerne, og når I har haft brug for en snak i hverdagen. I har fortalt, at I har svært ved at dele det med de andre, når noget bøvler i jeres liv. Når I er ulykkelige, eller når I er i tvivl og er usikre.

Usikkerheden er et af de mærkater, jeres generation har fået – I er blevet kaldt mange ting, blandt andet: 'Den ængstelige generation', 'Unge generationer på arbejde', 'Generation skærm', 'Generation krænket' og 'Generationen der skal redde verden'. Det lyder ikke så flatterende, og måske er I vildt trætte af at få de her mærkater. Men måske er der noget om det?

Iben Krogsgal er en dansk forfatter, som mener, I unge i dag lever spændt ud mellem på den ene side forestillingen om at ville og kunne alt, og på den anden side en oplevelse af, at I ikke kan magte det. Hun formulerer det sådan her: ”Vi har overladt de unge til at tro, at de hver især (...) har muligheden for at blive enestående mennesker i sig selv. Med de bedste hensigter har vi forsøgt at lære dem, at livet handler om at VILLE noget (...) De bliver fortalt, at livet først for alvor begynder, når man bliver set og begæret som enestående. De unge bliver lovet magten, æren og riget – hvis de bare selv vil.”.

I er blevet spurgt hele jeres barndom og ungdom: Hvad har du lyst til? Hvad vil du med dit liv? Hvad drømmer du om? De spørgsmål giver indtrykket af, at man SKAL have en plan. Og også, at hvis man ikke har en plan, er det skidt.

Iben Krogsgals samtidsdiagnose peger på, at I faktisk står et lidt svært sted. I er spændt ud mellem forventninger, en enorm frihed og så jeres egen selvbebrejdelse, jeres egne forventninger til jer selv. Det giver en følelse af, at

man ikke helt slår til – og ofte en ensom følelse af, at det nok kun er mig, der ikke slår til. Og lige nu kan det være, at den følelse bliver ekstra udtalt, fordi I står med en helt åben fremtid foran jer. I skal selv definere, hvad der skal ske fra nu af.

De sidste tre år har I været i et givet fællesskab – i nogle givne rammer. Det har defineret jer. I har været gymnasieelever, og I har været en del af et klassefællesskab. Det har nok givet jer en tryghed, I har kunnet hvile lidt i. Det har måske ikke været så tydeligt for jer i det daglige, det er ikke noget, I har gået rundt og tænkt så meget over. Men det har været tydeligt for os, som har været omkring jer de sidste tre år, at I har været i en identitet – at klasserne har været forskellige fællesskaber med forskellige kendetegn. Når jeres lærere skal give en helt ucensureret og ærlig karakteristik af årgang 2024, så siger de blandt andet sådan her om klasserne:

Med en generalisering, der ikke er helt fair, så kan man sige om 3.h, at drengene er dovne, og de sviner, mens pigerne er søde og arbejdsomme. Eleverne i 3.h sidder altid i én stor bunke i sofaerne i blok 4, de er musestille og helt væk i deres telefoner. Men de er venner, der går hele vejen for at være der for hinanden. Og så går de ALTID efter sejren på idrætsdagen.

I en anden klasse siger en lærer: *3.y er søde og rare at undervise. Jeg glæder mig til hver eneste modul med dem. Faktisk er de lidt for søde og velopdragne. Jeg har forsøgt at provokere dem til at være mere udfarende, men det er svært at få dem til det. Mange i klassen har en stor interesse for heste, hvilket også har været den mest hyppige årsag til fravær – noget med brækkede tæer, styrt, en hest der er brudt ud fra en hestefold.*

Om en anden klasse siger deres historielærer: *3.s er jo historie-geeks, så det er vidunderligt at undervise dem i historie. De vil allerhelst bare blive ved med at diskutere, selv når timen er slut, så det kan nogle gange godt være lidt svært at komme derfra. Gerne noget med Japans historie i middelalderen eller andre obskure emner, som jeg ikke rigtig ved noget om. Jeg glæder mig altid til at undervise dem.*

3.bft bliver karakteriseret sådan her: *De har en afslappet stil og et smittende humor, der også sætter sit præg på undervisningen. De er nord og syd. De er forreste række - og bagerste række. De er fokus – og ragnarok. De er arbejdsomme - og dovne. De er sjove – og specielle. De er 3bft.....*

I 3.a lyder det fra lærerne: *De har skolens højeste fravær og flest på særlige vilkår! Og så glemmer de at lave lektier. Herudover sviner de og er dårlige til at huske deres ting. MEN: de er søde, sjove og skønne at være sammen med. Vi griner altid meget, og der er en god stemning i timerne - også til tider FOR god. De er nede på jorden, tager ikke sig selv særligt højtideligt og finder på vanvittige ting, som de reagerer helt spontant på.*

Og i 3.mx lyder det sådan her fra lærerne: *Krøller eller ej; vi elsker vores børn. Der er mange krøller i den klasse, men der er endnu flere skønne mennesker. Man bliver lidt mere menneske og lidt mindre maskine, når man er sammen med 3.mx.*

Som klasser har I tydeligvis markeret jer med særlige kendetegn og fundet jeres fællesskaber, I har skabt en identitet. I har ikke skullet tænke så meget over, hvor I hører til.

Da vi i efteråret fejrede Midtfyns Gymnasiums 50-års jubilæum, sagde I det faktisk selv – jeg citerer fra jeres fine elev-tale: ”MFG står på papiret for Midtfyns Gymnasium... men for os står det også for mangfoldighed,

fællesskab og gode relationer. Her er vi én stor familie, hvor der år for år kommer en ny generation til. (...) Det er vigtigt for os at være en del af noget sammen med nogen.”

Jeg synes, det er fantastisk, at vi har en skole, hvor I oplever at være en del af en familie. Jeg må sige, at jeg oplever det faktisk også ofte sådan selv – også at vi kan sige tingene til hinanden, som de er. Jeg synes i hvert fald flere gange, jeg har oplevet, I har haft en (dejlig) ubekymret tilgang til tingene. Lidt, som I måske ville gøre derhjemme i jeres anden familie. For eksempel kan I være ekstremt ærlige, når I skal skrive fraværsårsager – en af jer skrev i løbet af året til sin dansklærer: ”Kommer lige 20 minutter senere, grundet udsalg i Brugsen – der er 25% på alt, skal du have noget med?” Et andet eksempel på ærligheden kunne være den her fraværsårsag, som en af jer noterede i Lectio: ”Min homie valgte at pjække, så jeg tager en for holdet og tager de 100% med ham”.

I er ikke bange for at prøve ting af. I ved ofte, hvad det er, I har mest lyst til og er ikke bange for at ytre det. I er sjove og skønne at være sammen med. Men I kan have svært ved at dele det svære med hinanden og vise det, når I er sårbare. Og så er vi tilbage ved generationsportrættet af jer og Iben Krogsdals samtidsdiagnose. Tilbage ved skamfuldheden over ikke at kunne indfri de forventninger, I mærker – ikke at vide, hvad I gør med friheden, selvom I har fået at vide, at I har alle muligheder i verden.

Krogsdal afslutter faktisk sin bog med at skrive en tale til ungdommen, hvor hun undskylder – her siger hun blandt andet:

Kære unge mennesker!

I har hørt, at I skal ville jer selv og ville noget, og at det, I selv vælger, er rigtigere end det, andre vælger for jer.

Men det er en tidsløgn.

Alt det mest underfulde i jeres tilværelse er allerede valgt for jer på forhånd: at I blev født ind i en tid og et sted, med en ganske bestemt krop, som lige præcis I fik.

Det er først, når I tør være noget, I ikke selv har valgt, at I for alvor kan blive jer selv.

I har hørt, at I kan og skal få styr på jeres negative tanker, så I kan blive mere sande, målrettede og positive mennesker.

Men det er en tidsløgn.

Der findes ikke noget sandt, positivt menneske, og negative tanker er en del af livet. Et menneske rummer altid både lys og mørke, magt og afmagt, ingen kan være kun det ene eller det andet, og ingen kan beslutte sig for, at mørket ikke findes.

Det er først, når I tør bære jeres eget mørke med jer, at I for alvor kan mærke jeres eget lys.

Så kære studenter - jeg håber, det er forventning og glæde, der fylder mest i jer lige nu og ikke mørket og følelsen af ikke at slå til. Det ER en vild dag i dag, som markerer, at I har færdiggjort jeres eksamener, I har kæmpet og er klar til at fare videre. I kan godt være stolte. Men det er også helt naturligt og menneskeligt at være lidt skræmt af den frihed, der venter.

Og *når* du kommer i tvivl, når livet bøvler, når du ikke ved, hvad du vil, når du kan mærke, at du slet ikke har en plan, at du slet ikke ved, hvordan du ved, hvad du vil, så husk at fortælle det til et menneske omkring dig.

Hvis bare jeg havde vidst,

da jeg så dig sidst,

at du ikke kan finde vej,

så kunne jeg have fortalt, at der er mange andre ligesom dig.

Jeg ønsker jer al mulig lykke med fremtiden, og jeg glæder mig, til I kommer tilbage og besøger os og fortæller os om, hvilken vej I tog.

Med disse ord dimitterer jeg årgang 2024 fra Midtfyns Gymnasium.